

JYLLANDSSLAGET den 31. maj, 1916

Verdenshistoriens største søslag

Midt under 1. verdenskrig, hvor mange af verdens stormagter var i krig med hinanden, stod den tyske Højsøflåde over for den britiske storflåde, Grand Fleet..

De to nationer havde siden århundredskiftet været i intens konkurrence for at vinde dette flådekapløb, som især ville svække Storbritanien, hvis tyske flådestyrker kunne afskære importen til landet.

Da første verdenskrig brød ud som følge af mordet på den østrig-ungarske tronfølger og dennes hustru i Sarajevo i 1914, førte Storbritanien flådekapløbet med flest slagskibe, de største kanoner og de fleste skibe af andre typer.

I begyndelsen af krigen var der mindre sammenstød mellem de to flåder. Tyske flådestyrker foretog hurtige bombardera-

aftenen, hvor snart den ene, snart den anden part fik overtaget.

I løbet af den eftermiddag og aften eksploderede fire store slagskibe med tab af mere end 3.500 menneskeliv. Der blev sænket 25 krigsskibe, og knap 9.000 marinere mistede livet.

Kanontordenen var så voldsom, at den kunne høres på den jyske vestkyst 100 km længere mod øst, efterhånden som kampene bølgede ned langt Jyllands vestkyst fra Hanstholm til Blåvand.

Dette blev verdenshistoriens største søslag, Jyllandsslaget.

Der er stadig i dag mange diskussioner om, hvem der vandt. Tyskerne havde de mindste tab, men den tyske Højsøflåde vovede sig ikke senere i krigen til søs i større omfang, og dette er netop det britiske argument for, at den britiske flåde vandt.

Mange omkomne drev i land på Jyllands vestkyst, og de lig-

menter af britiske østkystbyer og trak sig hurtigt tilbage til de tyske havne.

Den 31. maj 1916 sejlede langt den største del af hele den tyske Højsøflåde ud fra de tyske nordsøhavne for om muligt at møde mindre britiske flådestyrker og nedkæmpe disse.

I det engelske admiralitet vidste man, at der var noget i gære på den tyske side. Stort set hele den britiske storflåde, Grand Fleet, stævnedes ud fra Skotland og Orkney-øerne nord for Skotland, men ingen af de to flådestyrker vidste noget om fjendens positioner eller hensigter.

Til sammen havde de to flåder 250 krigsskibe i søen bemandet med ca. 104.000 søfolk og 25 admiraler, og hvert af de mange slagskibe kunne med de store kanoner gennemtrænge selv de stærkeste panserplader og ødelægge en mindre by i løbet af kort tid.

Den lille damper "N.J.Fjord" fra det neutrale Danmark blev stoppet af de forreste mindre skibe i den tyske flåde. Maskinen i "N.J.Fjord" blev standset, og "N.J.Fjord" lukkede derfor en stor dampsky ud.

Denne dampsky blev observeret af de forreste britiske skibe, der blev sendt frem for undersøge sagen. Ved "N.J.Fjord" begyndte de første kamphandlinger mellem de to flåder, og "N.J.Fjord" forlod kamppladsen uden skader.

Derefter blev det kattens leg med musen resten af dagen og

ger begravede på de vestjyske kirkegårde.

Under ledelse af dykkeren Gert Normann Andersen har der været flere større dykkerekspeditioner til disse vældige gravpladser med udgangspunkt i Strandingsmuseet i Thorsminde.

På Strandingsmuseet er der også en udstilling om dette, verdenshistoriens største søslag.

Da det tyske kejserrige ikke kunne blokere de britiske øer med flåden, følte tyskerne sig nødsaget til at indføre den uindskrænkede ubådskrig, hvor tyske ubåde sænkede alle fartøjer omkring Storbritanien uanset deres nationalitet.

Dette var med til at føre U.S.A. ind i krigen, og det fik afgørende indflydelse på, at det tyske kejserrige måtte erkende nederlaget den 11.11. kl. 11 1918 i den første verdenskrig, der bød på ufattelige tab og lidelser i mange lande.

Til forståelse af "Jyllandsslaget" producerede Danmarks Radio/TV til 75-årsdagen i 1991 en større TV-udsendelse, "IN-FERNO", der beskriver omstændighederne ved søslaget og viser undervandsoptagelser fra vrage og opgør resultatet af verdenshistoriens største søslag.

4. maj 2008.

Bent Anthonisen